

želi, ako je mogoče jih dobiti. Pokazali smo g. Lercherju pot, po kateri bi mogel dr. Wenzelnovim željem vstreti. Nas pa veseli, da tudi daljni Nemci se ozirajo na našo literaturo.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. (Iz državne zbornice). Pretekli teden je zbornica poslancov dognala postavbo za tisk (časnikov in knjig); obveljali so večidel vsi predlogi, ki jih je navsvoval za to izvoljeni odbor, ktereга referent je bil doktor Herbst. Postava je v ustavnem duhu izdelana; al koliko bo obveljalo od nje v zboru zbornice gosposke, je veliko vprašanje po tem, kakor se je godilo občinski (srenjski) postavi, ki je dvakrat prišla nazaj v zbornico poslancov, dokler ni večina preuredila nekatere reči vse drugač kakor jih je predterdila; le desna stran zbornice in mala množica levice je ostala dosledna v brambi samostojne občine (srenje).

— Se še do danes (16. dec.) ne vé, kaj bo ministerstvo storilo o duarnih zadevah, ktere misli državnemu zboru v posvet in sklep predložiti. Ali se bo to zgodilo pred božičnimi prazniki ali pozneje, ali celo ne, kako in kaj, se v gibuje že več tednov sém ter tje; eden pravi tako, drugi spet drugač; vsak jo hoče bolje vediti memo družega, pa vendar nobeden pravega ne vé, ker še ministerstvo ni gotovo, kaj bi bilo bolje.

— Ministersk ukaz zapoveduje, da se pri ces. kasah tudi bankovci za papirnate desetice menjati morejo.

— Slovaška deputacija, peljana od škofa Mojses-a, je bila 12. t. m. pri Nj. Veličanstvu Cesarju in mu razodela svoje želje in potrebe za vzdržanje svojih narodnih pravic, ker se bojé, da bi jim jih Ogrji ne dovolili. Cesar so deputacijo prijazno sprejeli in ji obljubili, zadeve Slovakov v resen prevdarek vzeti. Čudno o tej deputaciji je posebno to, da Slovanom vseskozi protivni časniki, kakor „Presse“ in drugi so sedaj naenkrat Slovake pod krilo svoje preserčne ljubezni vzeli.

— V pondeljek zvečer, 16. t. m. so Slovani na Dunaji napravili slovesno „besedo“, pri kateri so slavni umetniki Aleks. Dreyschok, prof. Förchtgott, Pöpper in drugi igrali in so se slovanske pesmi (česke, poljske, ruske, srbske in druge jugoslavenske) pele itd.; tudi dva slovenska kora Jenkova sta bila v versti te slovanske večernice.

Hervaško. Iz Zagreba 12. dec. se piše „Wand.“, da je dvorskemu kancelarju vendar obveljalo, da pride nad sodnija za Hervaško in Slavonsko v Zagreb. — Ob novem letu neha nemška „Agramerica“ biti službeni list; ker mora naročnino zavolj mark vprihodnje povikšati za tretji del, ji bo berž ko ne odkljenkalo. Ali bojo „Nar. Novine“ ostale službeni list, se še ne vé. Tudi o „Pozora“ se pričakuje neke premembe. Sliši se, da nov tedenski list „Gavan“ bode začel izhajati.

— Da Hervatje rodoljubne Slovence čislajo, vidimo iz tega, ker je zagrebško mesto une dni gosp. dr. Andreja Gostiša-ta, profesorja državljanskega (gradjanskega) prava na zagrebški pravni akademii, rojenega v Černem Verhu blizo Idrije, izvolilo za meščana svojega.

Ogersko. Iz Pešta 15. dec. Kraljevo pismo od 11. t. m. oklicuje, da leta 1850 vpeljana postava za kolke (štempeljue) in takse veljá še zmiraj kakor dosihmal na Ogerskem, in da ni preklicana, kakor nekteri mislijo.

— Goveja kuga se razširja po Ogerskem.

Slezko. Iz Tešina 8. dec. Včeraj se je slovesno odperla tukajšna narodna čitavnica (czytelnica ludova), ki si derží čez 40 časnikov slovanskih in ima čez 400 zvezkov različnih knjig.

Laško. Iz Turina. Velika debata v državnem zboru

zastran Rima in Benetk je bila 11. dec. končana. Nekteri poslanci so silili na vratna nos v vojsko in zabavljivo se obnašali zoper ministerstvo, češ, da zavoljo obotavljanja svojega ni vredno zaupanja; drugi pa so govorili za ministerstvo in poterdili postopanje njegovo. Konec te debate je bil, da je 232 poslancov glasovalo za ministerstvo, le 79 pa proti njemu.

— Znana gora Vesuv (3 ure od Neapolja), ki večkrat z večim ali manjšim potresom ogenj (lavo) iz sebe meče in je leta 79. po Kr. Herkulan, Pompeje in Stabije popolnoma zasula, da ni bilo sledú za njimi, je 11. dan t. m. spet bljuvati začela. Blizo Tore del Greco je gora počila in iz žrela se je izperva valil dim, potem se je začel iz ogojenika kidati pepél, po pepélu pa je pritekla lava, ki je humec pokončala in več hiš. Ker se zraven tega tudi zemlja trese, je celi kraj v veliki nevarnosti. Prebivavci so bežali.

— Iz Rima. 1. dan t. m. je francozki general Goyon spet prišel v Rim nazaj. Pervo je bilo, da je šel k sv. Očetu, potem h kardinalu Antonelli-u. Tudi neapolitanskega kralja Franca II. je obiskal in mu obljubil, da more v Rimu ostati.

Srbska vojvodina. Iz Karlovc je telegram prinesel žalostno novico, da je srbski patriarh baron Rajčić 13. t. m. umerl. Dogodbe poslednjih dveh let so mu duh in telo zelo omamile; za to je bolehal že dolgo. Rojen na hervaški meji leta 1784 in za vojsko določen, je šel v samostan in postal menih; kmali je bil arhimandrit v samostanu Gomirskem, potem škof v Dalmaciji, pozneje metropolit v Karlovc; 1. (13.) maja 1848 pa ga je narodna skupščina za patriarha srbskega izvolila. Od tega časa je bilo življenje njegovo vedno bojevanje; „vojvodina srbska“ je njegova stvar. „Ost u. West“ sklepa čertice zemljopisa njegovega s sledečimi besedami: „Da se je iskreno poganjal za blagor svojega naroda, nihče ne bo tajil, kdor ga je poznal; da se je pa marsikrat zmotil, pa mu bojo potomci lože odpustili kakor sočasniki. Bodi mu zemljica lahka.“

Angleško. Iz Londona 15. dec. Mož kraljični princ Albert je danes ponoči ob 11. uri umerl.

— Razpor med angleško in severno ameriškansko vlado zavolj unidan omenjenega napada na morji še ni poravnan; če ne bojo Amerikanci udali se, žugajo Angleži z vojsko.

Uganjka zastavice v 50. listu:

301, tudi 721, tudi 4921 itd.

Gospod učitelj J. Kogej nam je poslal zastavico lepo razvozlanó; tudi bistrourna deklica M. P. jo je uganila.

Povabilo častitim družbenikom narodne čitavnice ljubljanske.

26. dan t. m., to je, v četrtek na sv. Štefana dan, zvečer ob sedmih, bo v dvoranah čitavnice („pri Slonu“) „beseda“.

V nedeljo po tem, 29. dan t. m. dopoldne ob 10. uri bo ravno tú veliki zbor, v katerem se bo iznova volil odbor in se bojo vse druge zadeve v pretres vzele, ki po čitavničnih pravilih velikemu zboru spadajo v oblast. Odbor narodne čitavnice v Ljubljani 15. dec. 1861.

Popravek. V sostavku o g. Pejakovičevih „Aktenstücke“ etc. beri na str. 410 proti koncu „Dasi pa je letošnji hervaški zbor itd.“, namesti „Da se je“ in na sledeči strani: „dovoljenje, da bi Serbi in Slovenci smeli (ne morali stopiti v terdnejšo zvezo z njimi.“

Kursi na Dunaji 17. decembra.

5% metaliki 66 fl. 30 kr. Ažijo srebra 40 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 81 fl. 60 kr. Cekini 6 fl. 71 kr.